

Прилог V

РАКУВАЊЕ СО МАТЕРИЈАЛИТЕ

Содржина:

V.1 Ракување со сировини, меѓупроизводи и производи.....	2
V.1.1 Транспорт на варовникот од површинскиот коп	2
V.1.2 Ракување со експлозивни средства.....	4
V.1.2.1 Магацински простори за експлозивен материјал.....	4
V.1.3 Транспорт и ракување со гранулати на плато за готов производ	6
V.1.4 Транспорт и ракување на материјали во стационарната асфалтна база .	6
V.1.5 Санитарна, технолошка вода и електрична енергија.....	7
V.2 Управување со отпадот	7
V.2.1 Ракување и транспортирање на отпадот	7
V.3 Одложување на отпад со депонирање	8
V.4 Прилози	0
V.4.1 Мапа на локацијата со обележани места на складирање на материјалите	0

V.1 Ракување со сировини, меѓупроизводи и производи

V.1.1 Транспорт на варовникот од површинскиот коп

Товарењето и транспортот на минералниот варовник од работната стажа до приемниот бункер за дробење се врши со товарна лопата и камиони кипери.

Со машините за товарење и транспорт ракуваат само лица што се стручно оспособени за ракување со механизацијата. Ракувачите со опремата за товарење и транспорт се придржуваат на упатствата на производителот на опремата, на упатствата за постапка на изведување на работните операции и предвидената сигнализација, како и на писмените упатства дадени од страна на раководителот на производството.

Транспортните средства и патиштата на подвижните транспортни средства и помошната механизација на етажната рамнина се лоцирани надвор од зоната на одронување на етажната косина.

Транспортот на материјалите од површинскиот коп се врши според технолошка шема за товарење на камионите која ги содржи следните елементи:

1. траса за доаѓање на камионот за товарење;
2. начин на маневрирање и измена на камионот на местото на товарење;
3. положба на камионот, односно утоварачот при товарење;
4. патека за свртување на камионот и маневрирање на утоварачот при товарење;
5. висина на празнење на лопатата.

Пред да се почне со товарење материјалот се вршат следните постапки:

- прегледување на стабилноста на етажната косина и осигурување од евентуални одрони;
- проверка на исправноста на сите витални делови на опремата;
- проверка на исправноста на сигналните уреди, сопирачките и против пожарните уреди
- чистење и поравнување на етажната рамнина од расфрланиот материјал при минирањето

Сите извршени контроли и наодите се евидентираат во книгата на машината.

Ширината на транспортните патишта на површинскиот коп за една коловозна лента според рударскиот проект изнесува 5 метри.

Патиштата и етажите на површинскиот коп од надворешната страна се обезбедени со земјени насипи високи најмалку 1 метар за да се спречи паѓање на камионите низ косината.

Движењето на камионите при магла не е дозволено ако видливоста е помала од 60 метри и ако камионите не се опремени со соодветно светло за возење по магла, и во текот на поројни атмосферски врнежи.

По постојните патишта е забрането прстигнување на камионите.

Во зима патиштата редовно се чистат од снег и мраз и се посипуваат со сол, песок и сл. Сандаците на камионите се чистат од залепен материјал само со механички средства што се монтирани на соодветна машина.

Камионите во текот на експлоатацијата се одржуваат технички исправни, а при движење наназад се опремени звучни и светлосни сигнали.

Товарењето на камионите се врши од бучната или од задната страна на камионот.

Во текот на експлоатацијата на камионите не е дозволено:

- Товарење преку дозволената граница на носивост;
- Движење на камионот со кренат сандак;
- Движење на камионот наназад од местото на истовар и товарење на растојание поголемо од 30 метри (освен при изработка на засек или траса).
- Преминување преку електрични кабли што не се специјални заштитени
- Паркирање на наклони;

Приодот во комплексот е од западна страна со контролиран влез-излез на магистралниот пат Гостивар – Кичево на кој се надоврзува внатрешна сообраќајница низ целиот комплекс во подножјето (асфалтирана) се до падините, (макадам) кон површинскиот коп - завршна висинска етажа.

Ракувањето и транспортот на варовникот се изведува со следната механизација:

- Багери гусеничари за утовар (х 2)
- Утоварни лопати за готов производ (од 3м³ и 2м³)
- Булдожер
- Камиони кипери за локален транспорт од 15 т (х 2)

Повеќе детали се дадени во **Прилог II** во опис на техничките активности.

V.1.2 Ракување со експлозивни средства

V.1.2.1 Магадински простори за експлозивен материјал

Во рудникот за складирање на експлозивните материјали се користи еден магацински простор. Тој се одржува сув (без влага), добро вентилиран и безбеден за складирање на експлозивните материи. Локалитетот на локалитетот е утврден во согласност со законската регулатива за заштита од експлозивни материи во однос на останатите постоечки магацини за експлозивни и неексплозивни материи, производни и административни објекти вклопувајќи се во кругот на комплексот. Посебно е обрнато внимание на сигурносна оддалеченост на опасни објекти.

Магацинскиот простор е проектиран е за складирање на максимално количество на следниот асортиман на експлозивни материи:

- Стопански експлозив 50.000 кг.
- Детонаторски фитил 300.000 м - детонаторскиот фитил кој се користи има 12 гр/м пентрит (Пентаеритрит-тетра-нитрат), така што присуството на 300.000 м на детонаторски фитил во магазинот го зголемува експлозивното оптеретување на магазинот со додатни 3.600 кг експлозив. Односно вкупното максимално количество на експлозив во магазинот изнесува 53.600 кг експлозив.

При изведбата на магазинот за индустриски експлозив и детонаторски фитил не е предвидена електрична инсталација. Осветлувањето е со рефлектори поставени надвор од магацинскиот простор со командување со прекинувачи на фасада. Рефлекторите се со тесен сноп на зрачење со металохалогена сијалица од 150 W и го осветлуваат внатрешниот простор. Со тоа е избегнато предизвикувањето на пожар од електрични инсталации и уреди. Заштита од атмосферски празнења решено е со столбни громобрани и правилно заземјување со трака во темелите.

Објектот е изграден од незапаливи материјали. Запаливи и експлозивни се материјалите кои се складираат (амбалажа и експлозив). Овие материјали покрај тоа што се експлозивни се и лесно запаливи. На влезот пред објектот и на

платформата каде што се извршува утоварот и истоварот на експлозивот поставени се апарати за почетно гасење на пожар и тоа: четири рачни ПП - апарати тип С-9, еден преносен ПП апарат тип С-50 и два сандаци со песок.

Повеќе детали за операциите на минирање и ракување со експлозивните средства се дадени во **Прилог II.4.1 ; II.4.2 и II.4.3**

V.1.3 Транспорт и ракување со гранулати на плато за готов производ

Платото за готови производи е со површина од 3500 м² на отворен простор без посебна конструирана подлога. Утоварот се врши со утоварни лопати а влезната сообраќајница до платото за готови производи е асфалтирана. Заради превенција од прашина при движењето на транспортните средства се врши редовно чистење на прашината на сообраќајниците со попрскување или перење со вода.

Повеќе детали за ракувањето со гранулатите при примарно и секундарно дробењеи сеење се дадени во **Прилог II.4.4 и II.4.5**

V.1.4 Транспорт и ракување на материјали во стационарната асфалтна база

Гранулатите кои се користат за производство на асфалт се складираат во приемни бункери кои преку полжавсти транспортери се носат до дозерот за полнење на сушарата за гранулати на асфалтната база.

Течниот битумен се складира во цистерна за течен битумен со капацитет од 30 т и соодветна танквана која е опремена со систем за полнење и довод на течниот битумен до миксерот на асфалтната база.

Асфалтниот цемент се складира во цистерна со капацитет од 30 тона и преку систем на довод се внесува во миксерот на асфалтната база

Екстра лесното гориво за бренерите на сушарата на асфалтната база се складира во цистерна со соодветна танквана со капацитет од 15 т која се полни по потреба. Цистерната е опремена со систем на довод на горивото до бренерите на сушарата.

Готовиот асфалт не се складира туку непосредно пред испораката привремено се складира во бункер за готов бетон кој гравитациски се утовара во камиони за испорака до крајниот корисник.

Повеќе детали за ракувањето со материјалите во стационарната асфалтна база се дадени во **Прилог II.5**

V.1.5 Санитарна, технолошка вода и електрична енергија

Инсталациите за санитарна и технолошка вода, како и доводот на електрична струја до самата локација подетално се опишани во **Прилог II**.

V.2 Управување со отпадот

V.2.1 Ракување и транспортирање на отпадот

Отпадот од јаловина при ископ на површинскиот коп се складира на самата локација на определено место за таа намена. Јаловината е претежно земја која се користи за уредување на тревните површини на самата локација на „Прогрес 98”.

Цврстиот отпад од одржување на механизацијата, заедно со комуналниот отпад се складира во контејнер кој го презема општинското комунално претпријатие. Металниот отпад од одржување се чува во механичарската работилница и се презема од трети лица.

Создадениот течен отпад од моторни масла се чува во буриња и се користи повторно при подмачкување на ланченици и транспортни уреди.

V.3 Одложување на отпад со депонирање

На самата локација на „Прогрес 98” не се врши одложување на отпад со депонирање затоа што не постои отпад од суровина. Единствениот цврст отпад кој се создава е од одржување на механизацијата. Создадената количина е занемарлива и се презема од општинското комунално претпријатие.

V.4 Прилози

V.4.1 Мапа на локацијата со обележани места на складирање на материјалите

